

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Fond for lyd og bilde
Årsrapport 2020

Utgitt av Kulturrådet

Postboks 4808 Nydalen
0422 Oslo

Tlf: +47 21 04 58 00
post@kulturradet.no
www.kulturradet.no

Innhold

Fond for lyd og bilde 2020	04
Utvalgte volumtall	04
Styreleders beretning	05
Styre og fagutvalg	07
Styret 2018-2020	07
Økonomi og aktiviteter	08
Virkemidlenes treffsikkerhet	09
Året i tall	11
Hoved- og sektorfordeling	11
Søknader og tildelinger per sektor	12
Geografisk fordeling	13
Fremtidsutsikter	14

Fond for lyd og bilde 2020

Fond for lyd og bilde skal fremme produksjon og formidling av innspillinger av lyd- og filmopptak og fordeles til beste for rettighetshavere innenfor musikk, scene, film og billedkunst. Fondet er en kollektiv kompensasjon til rettighetshavere for den lovlige kopiering av deres kunstverk som skjer til privat bruk.

Stortinget fastsetter budsjettrammen for fondet hvert år gjennom budsjettvedtaket. Hovedfordelingen av rammen fastsettes av Kulturdepartementet.

Utvalgte volumtall

Utvalgte volumtall 2018-2020

	2018	2019	2020
Antall søknader	2687	2633	2994
Antall tildelinger	608	618	679
Søknadssum (i 1000 kr)	233 149	233 044	262 669
Samlet avsetning (i 1000 kr) *	40 096	46 720	48 126
Prosentvis tildeling av søknadssum	17,2 %	20,1 %	18,3 %
Prosentvis tildeling av antall søknader	22,9 %	23,3 %	22,7 %
Tilskuddsordninger	5	5	5

* Samlet avsetning inkluderer tilbakeførte midler fra tidligere år tildelt i 2020

Antall søknader og tildelinger

▸ Styreleder Stein Bjelland. Foto: Ilja C. Hendel

Styreleders beretning

Fond for lyd og bilde er en kollektiv kompensasjonsordning som bidrar til at bransjen som helhet skal kunne skape og formidle ny kunst.

Sammenhengen mellom tilskuddsordninger som fremmer profesjonell produksjon og markedsføring av kunstprosjekter gir fondet en unik signatur og bidrar til levedyktige betingelser for rettighetshavere, utøvere og produsenter. Koronapandemien har vist hvor viktig det er at kunsten når ut til publikum. Våre tilskuddsordninger for markedsføring og synliggjøring av kunsten oppleves derfor som viktigere enn noen gang.

I 2020 har koronapandemien naturlig nok preget både form og innhold i arbeidet i Fond for lyd og bilde. Styret følger utviklingen i kunst- og kulturlivet nøye og har hatt tett dialog med fagutvalgene om hvordan pandemien har påvirket prosjektene og tematikken i søknadene.

For at Fond for lyd og bilde best mulig skulle kunne bidra til å sikre et fortsatt levende kunst- og kulturliv under pandemien, har det vært viktig med et langsiktig perspektiv. I stedet for å opprette egne kriseordninger, valgte styret å bruke alle disponible midler til å styrke de eksisterende tilskuddsordningene i fondet. Dette kommer kunstnerne direkte til gode.

2020 har også vært påvirket av at styreperioden avsluttes og et nytt styre oppnevnes fra 2021. Styret har fullført viktige prosesser og vedtok høsten 2020

en ny strategi med prioriteringer og veivalg for perioden 2021-2023. Vi har også sett at det kan bli nødvendig å endre forskriften for å innfri kravene for kollektive kompensasjonsordninger i EØS-avtalen. Vi må være oppmerksomme på hvilke konsekvenser dette kan få for rettighetshaverne og fondet.

Fond for lyd og bilde må sikre at tilskuddsordningene treffer behovene i kunstfeltene og bidrar til å bygge sterke kunstnerskap og øke inntektene av kunstnerisk arbeid. Ordningene skal være relevante for et stadig større mangfold i kunstfeltene og vi skal ivareta alle rettighetshavere, også de med åpenbart kommersielt potensiale.

Vi skal være tett på kunstfeltene og ha god dialog med kunstnerorganisasjonene. Et resultat av dette er endringene i styrets retningslinjer fra 2021, som tilpasser ordningene bedre til en virkelighet i endring.

2020 har vært et utfordrende år. Vi har prøvd å være forutsigbare og tydelige, men samtidig tilpasse fondet til en stadig forandrende pandemi. Jeg er glad for at alle har bidratt på best mulig måte i en vanskelig tid for å oppfylle formålet vårt. Å holde kunsten levende har vært viktig for oss. Kunst er viktig. Det har vi virkelig kjent i 2020.

Stein Bjelland
styreleder

Styre og fagutvalg

Styret i Fond for lyd og bilde oppnevnes av Kulturdepartementet hvert tredje år og har syv medlemmer med personlig vara. Styreleder med vara oppnevnes direkte av departementet. Øvrige medlemmer oppnevnes etter forslag fra produsent-, opphavsrett- og utøverorganisasjonene.

Styret forvalter 11 ulike tilskuddsordninger. Opphavsmenn, utøvende kunstnere og produsenter som bor og hovedsakelig har sitt virke i Norge kan søke.

Styret oppnevner fagutvalg etter forslag fra produsent-, opphavsrett- og utøverorganisasjonene. Fagutvalgene vurderer søknader og innstiller til styret for vedtak.

Administrasjonen i Fond for lyd og bilde utgjør 3 årsverk og er en del av Kulturrådets fagadministrasjon med kontor i Trondheim.

Styret 2018-2020

Stein Bjelland, Stavanger/New York (f. 1970), styreleder, kulturentreprenør, oppnevnt av Kulturdepartementet.

Tove Bøygard, Oslo/Ål (f. 1966), låtskriver og artist, oppnevnt som representant for NOPA.

Marte Thorsby, Oslo, (f. 1972), direktør i IFPI Norge, oppnevnt som representant for produsentorganisasjonen IFPI Norge.

Hans Mathisen, Sandefjord (f. 1967), jazzgitarist, komponist og arrangør, oppnevnt som representant for GramArt.

» Fra venstre: Ragna Lindboe, Hans Mathisen, Tove Bøygard, Stein Bjelland, Marte Thorsby, Øyvind Sauarlia. Foto: Marta Anna Løvberg

Øyvind Sauarlia, Notodden (f. 1960), managing director for plateselskapet Grammofon, oppnevnt som representant for produsentorganisasjonen FONO.

Ragna Lindboe, Oslo, (f. 1972), regissør og universitetslektor, oppnevnt som representant for Norske Filmregissører/Norsk filmforbund.

Varamedlem Karianne Stensland har deltatt på styremøtene i 2020.

Karianne Stensland, Oslo, (f. 1969), kunstner, oppnevnt som vararepresentant i styret for Norsk Billedkunstnere (NBK).

Økonomi og aktiviteter

Budsjettrammen til Fond for lyd og bilde var på 43 960 000 kroner i 2020, en økning på 1 150 000 kroner fra 2019. Fond for lyd og bilde behandlet 2 994 søknader og tildelte 679 bevilgninger i 2020. Dette var en økning på 361 søknader og 61 tildelinger fra 2019. Tildelingsprosenten i 2020 var på 23%, lik 2019.

Tallene viser en markant økning i antall søknader til fonograminnspillinger og markedsføring av musikkutgivelser sammenlignet med tidligere år. Det er aldri før mottatt så mange søknader til disse ordningene som i 2020 og det totale søknadsbeløpet har aldri vært høyere. For scenekunstproduksjoner og søknader innen musikk til konserter og turneer var det en nedgang.

Det var stor aktivitet i Fond for lyd og bilde i 2020 og arbeidet var sterkt påvirket av koronapandemien. Styret vurderte jevnlig behov for tilpasninger på ordningene og hadde tett dialog med fagutvalgene om hvordan pandemien påvirket kunstfeltene.

Administrasjonen hadde stor økning i antall henvendelser og la vekt på å opprettholde normal drift fra hjemmekontor. Fra mars ble alle møter gjennomført digitalt. Det var 7 ordinære styremøter, 5 ekstraordinære styremøter og 34 fagutvalgsmøter.

Styret oppnevnte 44 medlemmer til nye fagutvalg som var aktive fra høsten 2020.

Fond for lyd og bilde ga høringsinnspill til Kulturdepartementet om Rognstads utredning av den norske kompensasjonsordningen, og foreslo nødvendige justeringer i fondets forskrift.

Styret fullførte arbeidet med strategi for Fond for lyd og bilde som ble igangsatt i 2019. Strategien var resultat av strategiske diskusjoner, omfattende kunnskapsbygging og dialog med sentrale aktører innen kunst- og kulturfeltet.

Det ble gjort flere endringer som gjelder fra 2021. I styrets retningslinjer ble lengdekravet for musikkutgivelser fjernet og ordningene ble åpnet for søkere med begrenset offentlig driftstilskudd. Søknadsfristene for markedsføringsordningene ble endret til fire frister.

Virkemidlenes treffsikkerhet

Fond for lyd og bilde forvalter tilskuddsordninger til produksjon og formidling av nye kunstverk i det frie feltet innenfor film, musikk, scenekunst, billedkunst og tekst. Som kollektiv kompensasjonsordning bidrar fondet til å styrke kunstnergrupper som helhet og sikrer at rettighetshavere som potensielt får sine verk privatkopiert kan søke midler til nye kunstprosjekter og fortsette sitt kunstneriske arbeid. Fond for lyd og bilde skal bidra til å fremme høy kunstnerisk kvalitet gjennom ordninger som både gir rom for uttrykk med åpenbart kommersielt potensiale og sikrer ytringsrom for nyskapende og utforskende kunst.

Gjennom ordninger som fremmer samarbeid på tvers av kunstfelt bidrar også Fond for lyd og bilde til å bygge sterke kunstnerskap gjennom profesjonalisering og spesialisering i feltet.

De to store søknadsfristene til Fond for lyd og bildes prosjektstøtteordninger i 2020 havnet på hver sin side av koronapandemien. Søknader til februarfristen var ikke forberedt på en pandemi og videreførte en utvikling i tematikk og innhold fondet har sett i søknadene de siste årene. Klimautfordringer, sjangeroverskridende prosjekter og flere internasjonale samarbeidspartnere var gjennomgående innen alle kunstområdene. For søknadene til septemberfristen var korona blitt et tema, og nedskalerte og kortreiste prosjekter ble tydelig i søknadsbunken.

» Høsten 2020 fikk Kakkmaddafakka tilskudd til å strippe ned musikken sin til et format som kunne gjennomføres med publikumsrestriksjoner og gjeldende og smittevernsregler. De reiste på akustisk turnè der de spilte 2 konserter samme sted for et begrenset antall publikummere på hvert spillested. Foto: Hania Komasińska.

For mange har det vært mulig å opprettholde en profesjonell kunstnerisk produksjon under pandemien, og kunstnere som arbeider på egenhånd har til en viss grad kunnet jobbe videre med igangsatte prosjekter. Mange har også holdt produksjonen i gang ved å arbeide i mindre grupper. Prosjekter som er særlig avhengig av formidling på fysiske visningsarenaer er imidlertid hardt rammet, med avlyste oppdrag og utsettelser av forestillinger og konserter. Dette har gitt store konsekvenser for inntektene av kunstnerisk aktivitet. Mange har vært nødt til å tenke nytt om hvordan de skal nå publikum med sine kunstverk. Den sterke økningen i antall søknader til markedsføring av musikkutgivelser i 2020 gjenspeiler dette og viser et økt behov i feltet.

Fond for lyd og bilde har sett hvor viktig det er å utvikle og bruke nye visningsplattformer for kunst, både fysisk og digitalt. Markedsføring og gjenbruk av kunst sikrer lengre levetid for kunstverk og økte inntekter for kunstnerne. Styret har de siste årene derfor styrket markedsføringsordningene som skal bidra til nettopp dette.

I desember 2020 ble retningslinjene for ordningene justert for å tilpasse utviklingen i bransjen. Endringene trer i kraft fra 2021 og åpner for et større mangfold og sjangerbredde blant søkerne.

» Den prisbelønte barnefilmen Sparkekoret handler om 10 år gamle Gabriel som har en fantastisk stemme og ønsker å bli med i det lokale sangkoret. Koret fester sparker sammen på rekke, som de bruker til å kjøre rundt i bygda å synge og samle inn penger til asylmottaket. Når Gabriels far havner i slåsskamp med en av flyktingene på mottaket ser det mørkt ut for Gabriels sjanser til å bli med i koret. Regissør: Torfinn Iversen. Filmen har fått prosjektstøtte fra Fond for lyd og bilde både til produksjon, filmmusikk, og markedsføring.

Året i tall

Hoved- og sektorfordeling

» Hoved- og sektorfordeling

(Tall i 1000 kr)	2019	2020	Plantall 2021
Musikk	5 818	5 818	5 952
Fonogram	9 931	9 931	10 161
Scene	4 226	4 226	4 323
Tekst	2 501	2 501	2 558
Film	9 626	9 626	9 847
Billedkunst	2 212	2 458	2 514
Prosjektstøtte diverse	1 300	1 300	1 329
Markedsføring musikkutgivelser	3 508	3 700	3 785
Markedsføring kortfilm/dokumentarfilm	1 272	1 500	1 534
Gjenopptakelse sceneforestillinger	1 636	1 900	1 944
Norsk musikk i AV-produksjoner	780	1 000	1 023
Sum	42 810	43 960	44 970

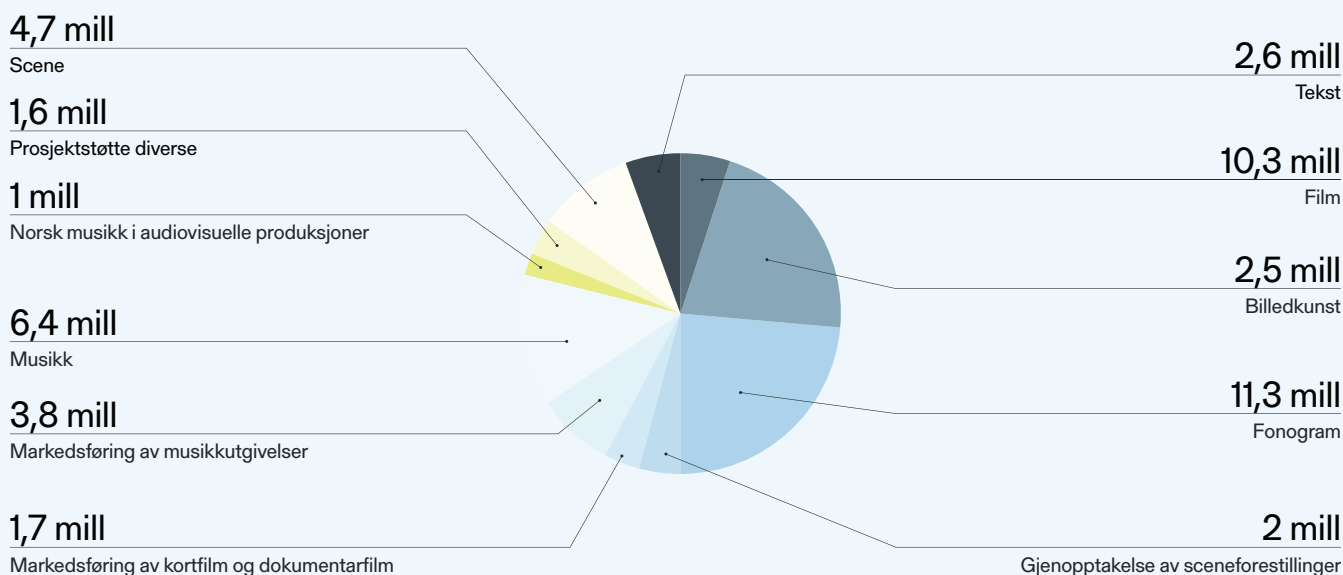
» Smplicissimus er en hyllest til den frie pressen og den politiske satiren som stadig er under press verden over. I figurteaterstykket av Knut Nærum og Tormod Lindgren får du møte satirikere, nazister, Josephine Baker, en isbjørn og dansende blyanter i en sterk blanding av skuespill, figurteater og levende musikk. Oppsetningen har fått prosjekttilskudd fra Fond for lyd og bilde. Foto: Tormod Lindgren.

Søknader og tildelinger per sektor

▾ Søknader og tildelinger per sektor

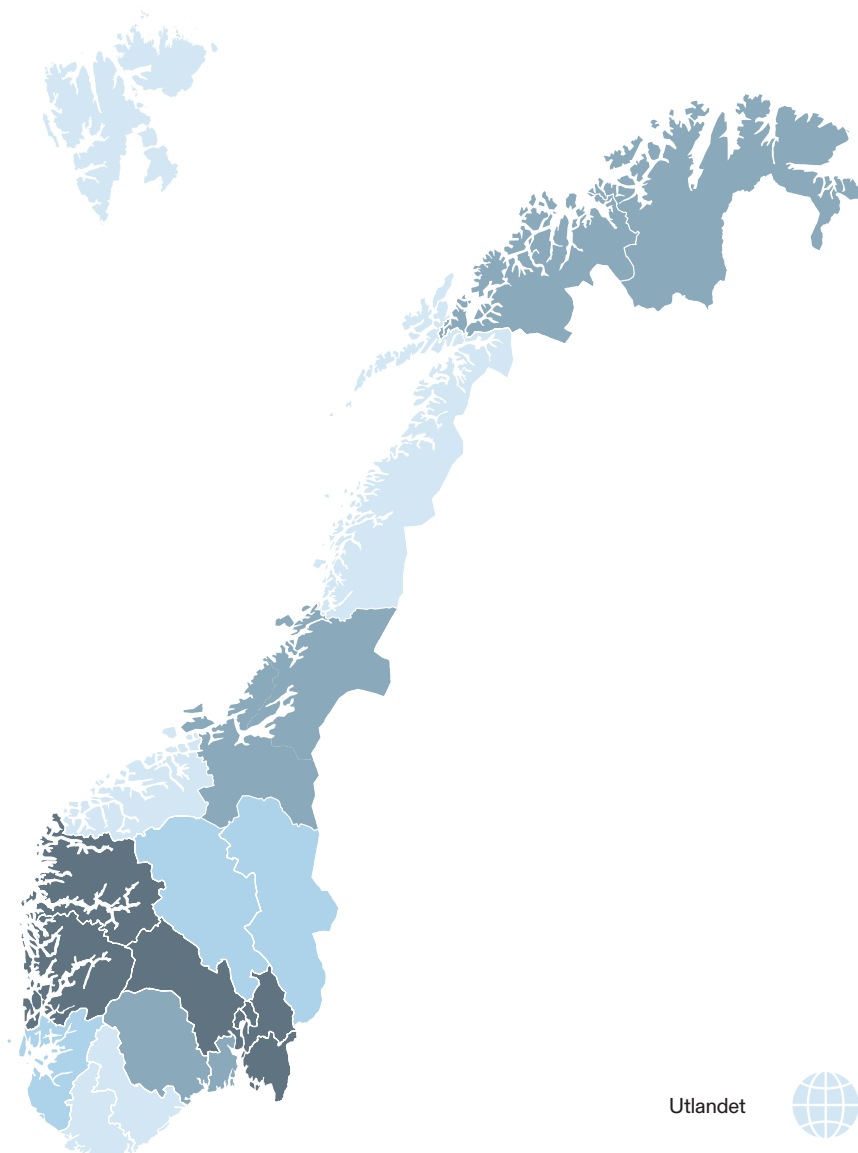
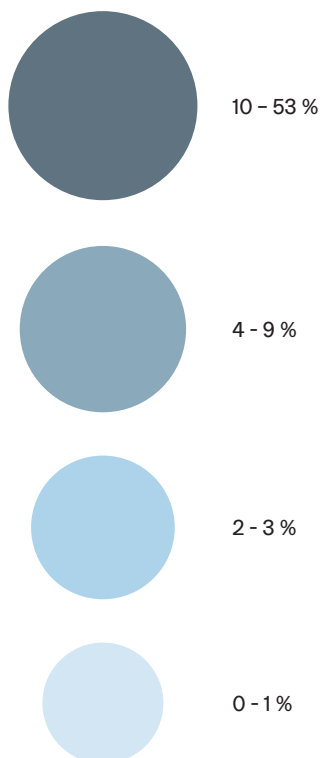
Sektor	Antall søknader 2020	Antall søknader 2019	Antall tildelinger 2020	Antall tildelinger 2019	Tildelingsprosent	Søknadssum i kr	Tildelt sum i kr	Tildeling av søknadssum (i prosent)
Billedkunst	154	140	55	38	36 %	13 576 022	2 502 400	18 %
Film	214	205	48	43	22 %	43 728 355	10 321 000	24 %
Fonogram	957	813	180	147	19 %	73 858 374	11 306 000	15 %
Gjenopptakelse av sceneforestillinger	113	118	46	49	41 %	7 664 451	2 008 000	26 %
Markedsføring av kortfilm og dokumentarfilm	79	75	32	45	41 %	5 082 075	1 672 500	33 %
Markedsføring av musikkutgivelser	321	209	69	67	21 %	21 884 281	3 842 000	18 %
Musikk	528	518	109	99	21 %	37 131 884	6 393 500	17 %
Norsk musikk i audiovisuelle produksjoner	46	40	18	14	39 %	4 562 450	1 070 000	23 %
Prosjektstøtte diverse	125	81	23	20	18 %	13 364 795	1 660 000	12 %
Scene	246	254	52	46	21 %	26 112 824	4 714 000	18 %
Tekst	211	181	47	45	22 %	15 703 983	2 637 000	17 %
Totalt	2 994	2 634	679	613	23 %	262 669 494	48 126 400	18 %

Tildelt sum i kr

Geografisk fordeling

Andel nasjonale tildelinger

Geografisk fordeling

Fylke	Antall søknader 2020	Antall søknader 2019	Antall tildelinger 2020	Antall tildelinger 2019	Tildelingsprosent i fylke	Andel nasjonale tildelinger	Søknadssum i kr	Tildelt sum i kr	Tildeling av søknadssum (i prosent)
Agder	71	73	8	14	11 %	1 %	5 396 400	328 500	6 %
Innlandet	85	85	16	17	19 %	2 %	8 451 569	1 395 500	17 %
Møre og Romsdal	32	29	5	5	16 %	1 %	2 411 320	380 000	16 %
Nordland	60	51	6	7	10 %	1 %	6 263 600	585 000	9 %
Oslo	1 376	1 280	359	367	26 %	53 %	121 498 262	25 648 400	21 %
Rogaland	107	99	20	20	19 %	3 %	8 819 945	1 266 400	14 %
Troms og Finnmark	113	110	27	32	24 %	4 %	13 176 526	2 364 900	18 %
Trøndelag	203	147	46	31	23 %	7 %	19 095 475	3 959 500	21 %
Utlandet	27	28	2	3	7 %	0 %	2 738 371	140 000	5 %
Vestfold og Telemark	131	104	26	21	20 %	4 %	10 809 330	1 556 500	14 %
Vestland	399	303	85	51	21 %	13 %	31 134 137	5 536 000	18 %
Viken	390	324	79	52	20 %	12 %	32 874 559	4 965 700	15 %
Totalt	2 994	2 633	679	618	23 %	100 %	262 669 494	48 126 400	18 %

Fremtidsutsikter

For å innfri kravene for kollektiv kompensasjonsordning i EØS-avtalen, må det gjøres endringer i forskriften til Fond for lyd og bilde. Dette vil blant annet påvirke bo- og virkekravet. Hvilke konsekvenser dette vil få for rettighetshaverne og fondet er fortsatt uklart.

God kjennskap til underrepresenterte grupper og barrierer som kan hindre rettighetshavere fra å søke og få tilskudd fra fondet, er viktig. Det er også behov for jevnlig diskusjoner om ulike kvalitetsforståelser innenfor de enkelte kunstfelt og hvordan kvalitetskriteriene ivaretar mangfoldet.

Det er derfor avgjørende at fagutvalgene som forvalter kvalitetskriteriene representerer og gjenspeiler mangfoldet i kunstfeltet. Dette vil kunne sikre nødvendig maktspredning og hindre forskjellsbehandling.

De virkelige konsekvensene av koronapandemien for bransjen vil utfolde seg i årene som kommer. Klimautfordringene vil også kreve endringer i produksjon, formidling og distribusjon av kunst. Dialog og erfaringsutveksling med kunstfeltet og bransjeaktører vil være særdeles viktig i årene framover.

» I Benjamin Rees kritikerroste dokumentarfilm møter en maler tyven som stjal kunsten hennes - og hun ender opp med å male ham. Filmen har vunnet flere priser og er allerede solgt til nesten 50 land. Filmen har fått prosjekttilskudd fra Fond for lyd og bilde.